

Grupa Zagranica

Sprawozdanie z działalności

w roku 2016

Warszawa, maj 2017 r.

O Grupie Zagranica

Grupa Zagranica jest związkiem stowarzyszeń, który zrzesza organizacje pozarządowe (polskie lub mające w Polsce stałe przedstawicielstwo), zaangażowane w międzynarodową współpracę rozwojową, wspieranie demokracji, pomoc humanitarną oraz edukację globalną.

Grupa Zagranica została powołana 1 lipca 2004 r. podczas Zebrania Założycielskiego; do KRS została wpisana pod numerem 0000219201 w dniu 11 października 2004 r. Decyzją Komitetu Wykonawczego Grupa rozpoczęła formalnie działalność od stycznia 2005 r.

Nazwa organizacji	Grupa Zagranica
Rodzaj organizacji	związek stowarzyszeń
Adres rejestracyjny	ul. Sapieżyńska 10a, 00-215 Warszawa
Adres korespondencyjny	ul. Noakowskiego 10 lok. 6a, 00-666 Warszawa
Numer KRS	0000219201
Numer REGON	140017466
Numer NIP	525 233 05 67
Telefon	+48 22 299 01 05
e-mail/wwww/FB/twitter	

Misja, cele, zasady działania i finansowanie

Grupa Zagranica reprezentuje głos wielowymiarowego, sprawnego i kompetentnego sektora rozwojowego w Polsce i jest wiarygodnym partnerem dla instytucji i organów administracji publicznej, organizacji międzynarodowych oraz innych podmiotów. Istotą Grupy Zagranica jako związku stowarzyszeń zrzeszającego 53 organizacji pozarządowych (stan na 25.04.2017) jest działanie na rzecz wzmocnienia zaangażowania Polski i polskich NGO we współpracę rozwojową rozumianą jako:

- działania na rzecz redukcji ubóstwa i wspieranie trwałego rozwoju społecznego zgodnego z Celami Zrównoważonego Rozwoju (SDG) w krajach globalnego Południa;
- wspieranie rozwoju demokracji i społeczeństwa obywatelskiego;
- pomoc humanitarną;
- edukację globalną, czyli działania edukacyjne w Polsce na rzecz podniesienia świadomości i zrozumienia problemów globalnych.

Z preambuły do Statutu Grupy Zagranica:

„Przekonani o znaczeniu solidarności międzynarodowej, chcemy, aby Polska i polskie organizacje pozarządowe angażowały się we współpracę międzynarodową: aby wspierały demokrację, wolności obywatelskie i odpowiedzialność obywateli za państwo. Chcemy, aby niosły pomoc humanitarną i rozwojową oraz przewycięzały uprzedzenia i bariery między narodami. [...] Łączy nas przekonanie o potrzebie szacunku i partnerskiego nastawienia do organizacji oraz osób, z którymi pracujemy w innych państwach. Szanujemy różnice międzykulturowe, a nasze

działania cechuje tolerancja oraz otwarcie na ludzi różnych tradycji, kultur i religii. Uznając za nadrzędne cele naszych działań: rozwijanie wartości demokratycznych, ochronę praw człowieka i zwalczanie ubóstwa, jesteśmy przekonani, iż tylko w społeczeństwie obywatelskim mogą się one spełnić. Chcemy oprzeć współpracę międzynarodową na profesjonalnych standardach. Wspieranie rozwoju naszych partnerów za granicą, działania na rzecz marginalizowanych grup społecznych, w tym wysiłki w celu zmniejszania nierówności w traktowaniu płci, upowszechnianie edukacji rozwojowej i podnoszenie świadomości obywatelskiej, dotyczącej potrzeby udzielania pomocy międzynarodowej, to w przekonaniu członków Grupy nieodzowne elementy naszych działań. [...]"

Grupa Zagranica realizuje swoją misję poprzez:

- rzecznictwo interesów polskich organizacji pozarządowych zaangażowanych we współpracę rozwojową, wspieranie demokracji, pomoc humanitarną oraz edukację globalną wobec partnerów zewnętrznych, w tym polskiej i europejskiej administracji publicznej;
- wspieranie wymiany informacji i doświadczeń oraz współpracy pomiędzy polskimi organizacjami pozarządowymi działającymi w ww. obszarach oraz
- działalność wspomagającą technicznie, szkoleniowo i informacyjnie te organizacje, w szczególności organizacje członkowskie Grupy.

Działania Grupy są finansowane ze składek członkowskich oraz dotacji otrzymanych na realizację projektów zgodnych z celami statutowymi. Grupa Zagranica nie prowadzi działalności gospodarczej.

Organizacje członkowskie

Stan na 31.12.2016 r.

CZŁONKOWIE ZWYKLI

1. Amnesty International
2. Biuro Inicjatyw Międzynarodowych
3. Centrum Edukacji Obywatelskiej
4. Centrum Kształcenia Liderów i Wychowawców im. Pedro Arrupe
5. Centrum Stosunków Międzynarodowych
6. Dom Pojednania i Spotkań im. Św. Maksymiliana M. Kolbego
7. Europejski Dom Spotkań – Fundacja Nowy Staw
8. Europejski Instytut na rzecz Demokracji
9. Forum Młodych Dyplomatów
10. Fundacja ADRA Polska
11. Fundacja Ari Ari
12. Fundacja CentrumCSR.PL
13. Fundacja Dzieła Kolpinga w Polsce
14. Fundacja Edukacja dla Demokracji
15. Fundacja im. Stefana Batorego
16. Fundacja Inicjatyw Menedżerskich
17. Fundacja Inna Przestrzeń
18. Fundacja KIABAKARI
19. Fundacja Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego
20. Fundacja Koalicja Sprawiedliwego Handlu
21. Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie
22. Fundacja Partners Polska
23. Fundacja Polityki Rozwojowej
24. Fundacja Pomocy Humanitarnej "Redemptoris Missio"
25. Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
26. Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
27. Fundacja Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej
28. Fundacja Usłyszeć Afrykę
29. Fundacja Współpracy Polsko-Ukraińskiej PAUCI
30. Fundacja WWF Polska
31. Gdańska Fundacja Oświatowa
32. Instytut Globalnej Odpowiedzialności
33. Instytut Rozwoju Obszarów Wiejskich
34. Instytut Spraw Publicznych
35. Instytut Studiów Strategicznych
36. Instytut Wschodnich Inicjatyw
37. Koalicja KARAT
38. Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego
39. Małopolskie Towarzystwo Oświatowe
40. Pallotyńska Fundacja Misyjna Salvatti.pl
41. Polska Akcja Humanitarna
42. Polska Fundacja im. Roberta Schumana
43. Polska Misja Medyczna

44. Polska Zielona Sieć	51. Wschodnioeuropejskie Centrum Demokratyczne
45. Salezjański Wolontariat Misyjny - MŁODZI ŚWIATU	
46. Stowarzyszenie Jeden Świat	CZŁONKOWIE WSPIERAJĄCY
47. Stowarzyszenie Misji Afrykańskich, Centrum Charytatywno-Wolontariackie „Solidarni”	52. Helsińska Fundacja Praw Człowieka
48. Stowarzyszenie Willa Decjusza	53. Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności
49. Stowarzyszenie Współpracy Kobiet / NEWW	
50. Towarzystwo Demokratyczne Wschód	

Zarząd oraz Komisja Rewizyjna Grupy Zagranica w roku 2016

Zarząd

Aleksandra Antonowicz	Polska Zielona Sieć
Krzysztof Filcek	Fundacja Współpracy Polsko-Ukraińskiej PAUCI
Grzegorz Gruca	Polska Akcja Humanitarna
Grzegorz Piskalski	Fundacja CentrumCSR.PL
Marcin Wojtalik	Instytut Globalnej Odpowiedzialności

Komisja Rewizyjna

Katarzyna Morawska	Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
Justyna Janiszewska → Artur Kacprzak (rezygnacja J. Janiszewskiej 30.05.2016, wybór A. Kacprzaka w trakcie WZ 16.06.2016)	Fundacja Edukacja dla Demokracji → Towarzystwo Demokratyczne Wschód
Marek Peda	Polska Fundacja im. Roberta Schumana

Biuro Grupy Zagranica w roku 2016

Jan Bazyl	dyrektor wykonawczy
Elżbieta Kielak	koordynatorka ds. edukacji globalnej
Magda Trojanek	koordynatorka ds. komunikacji
Martyna Zimniewska	koordynatorka ds. organizacji członkowskich – <i>do września 2016</i>
Tomasz Kłosowicz	reprezentant Grupy Zagranica w Brukseli (umowa wolontariacka)

wg stanu na 31.12.2016 – łącznie 1,5 etatu

I. MONITORING I RZECZNICTWO W OBSZARZE WSPÓŁPRACY ROZWOJOWEJ

1.1 Raport monitoringowy 2016/analizy dot. wzmocnienia potencjału NGO we współpracy rozwojowej

Opublikowaliśmy i promowaliśmy nasz raport monitoringowy za rok 2016. Ze względu na dostępność danych raport – podobnie jak w latach ubiegłych – zawiera analizę działań i wydatków związanych z oficjalną pomocą rozwojową za rok poprzedni (2015). Podobnie jak w 2015 roku szczególnie przyjrzelśmy się kwestii udziału Polski w pomocy humanitarnej dla osób dotkniętych konfliktem syryjskim. Do współpracy nad tym tematem zaprosiliśmy Stowarzyszenie 61 (autorka: M. Wnuk). W raporcie znaleźć również można analizę pozostałych wydatków w ramach polskiej oficjalnej pomocy rozwojowej (autorka - J. Szambelan). Redaktorzy poszczególnych edycji raportu wybierają dodatkowy – obok analizy danych statystycznych – temat przewodni, poszerzając tym samym pole dyskusji nad jakością i spójnością polityki rozwojowej w Polsce. W tegorocznym raporcie poprosiliśmy ekspertów o ocenę współpracy administracji publicznej z sektorem pozarządowym w zakresie współpracy rozwojowej. Tej tematyce jest poświęcona druga część niniejszej publikacji, obejmująca dwa rozdziały przygotowane niezależnie przez J. Witkowskiego – eksperta z zakresu współpracy międzysektorowej, oraz przez B. Kozka i G. Piskalskiego z Fundacji CentrumCSR.PL, organizacji członkowskiej Grupy Zagranica. Raport promowaliśmy przy okazji grudniowej debaty panelowej (12.12.2016) dotyczącej działań Polski w zakresie pomocy uchodźcom – w kraju i za granicą. Podczas niej zaprezentowaliśmy sam raport oraz dystrybuowaliśmy jego podsumowanie. Wśród zaproszonych panelistów obecni byli parlamentarzyści (Andrzej Maciejewski, Kukiz'15; Marcin Świącicki, Platforma Obywatelska; Kornelia Wróblewska, Nowoczesna) oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych (dr Witold Klaus, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej; dr Samer Masri, Fundacja Wolna Syria). Została także rozesłana informacja prasowa o spotkaniu i raporcie do mediów. W debacie uczestniczyło około 30 osób, wydarzenie na portalu Facebook obserwowano ok. 380 osób. Na potrzeby promocji przed debatą przygotowaliśmy szereg infografik dotyczących polskiej współpracy rozwojowej, w szczególności pomocy humanitarnej.

W roku 2016 zostały także opracowane trzy ekspertyzy koncentrujące się wokół tematu możliwości wprowadzenia w polskich warunkach prawno-instytucjonalnych określonych rozwiązań wzmocniających potencjał NGO we współpracy rozwojowej.

- *'Mechanizmy finansowania działań organizacji pozarządowych ze środków publicznych w obszarze współpracy rozwojowej'* (autorstwa Jędrzeja Witkowskiego) - prezentacja zróżnicowanych modelowych mechanizmów finansowania organizacji pozarządowych działających w obszarze współpracy rozwojowej w krajach-donorach zrzeszonych w Komitecie Pomocy Rozwojowej Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju.

- *'Oczekiwania organizacji pozarządowych zaangażowanych we współpracę rozwojową w obszarze finansowania wieloletniego i wsparcia instytucjonalnego'* (autorstwa Jędrzeja Witkowskiego) - sformułowanie wstępnej wersji szczegółowych postulatów rzeczniczych Grupy Zagranica w dwóch obszarach, które zostały zidentyfikowane przez GZ jako kluczowe: wieloletniego finansowania oraz wspierania przez MSZ potencjału organizacji pozarządowych. Podstawą dla tego opracowania była analiza ogólnych postulatów formułowanych dotychczas przez Grupę Zagranica w oficjalnej komunikacji z resortem dyplomacji oraz odpowiedzi udzielone przez organizacje członkowskie w elektronicznej ankiecie, która była elementem tego badania.
- *'Kontakty między organizacjami pozarządowymi a Ministerstwem Spraw Zagranicznych – próba oceny'* (autorstwa Bartłomieja Kozka i Grzegorza Piskalskiego) - analiza odwołuje się do szeregu międzynarodowych praktyk oraz ważnych w kontekście polityki współpracy rozwojowej trendów i tematów, które zdaniem autorów powinny stanowić inspirację dla Ministerstwa Spraw Zagranicznych w tworzeniu jak najlepszych warunków dla rozwoju NGO w tym obszarze tematycznym. Na podstawie materiałów Grupy Zagranica oraz przeprowadzonych wywiadów z przedstawicielami sektora opracowana została również lista najbardziej palących problemów w relacjach MSZ-NGO oraz pomysłów na ich rozwiązanie, które pojawiały się w sektorze pozarządowym.

Wszystkie ekspertyzy posłużą w dalszej pracy rzeczniczej Grupy Zagranica w drugim okresie projektu. Ich celem jest także podniesienie wiedzy organizacji członkowskich GZ, co pozwoli na poprawę prowadzonych przez nie programów wsparcia i rzecznictwa.

1.2 Obserwacje konkursów grantowych

W 2016 roku przedstawiciele Grupy Zagranica obserwowali posiedzenia komisji konkursowych oceniających wnioski w konkursach grantowych Fundacji Solidarności Międzynarodowej (FSM) oraz MSZ:

- (2-3 lutego) konkurs w ramach Polskiej Pomocy dot. projektów w Gruzji, Tanzanii, Etiopii, Kenii i Senegal,
 - (18 kwietnia) konkurs grantowy FSM 'Nagroda Solidarności 2015',
 - (21 kwietnia) konkurs Programu 'Wsparcia Demokracji 2016' dot. projektów w Tunezji,
 - (25-26 kwietnia) konkurs w ramach Polskiej Pomocy 'Wolontariat 2016',
 - (27 kwietnia) konkurs Programu 'Wsparcia Demokracji 2016' dot. projektów w Gruzji,
 - (3 czerwca) konkurs w ramach Polskiej Pomocy 'Wolontariat 2016'.

Celem obserwacji było monitorowanie przejrzystości - przestrzegania procedur konkursowych w ww. konkursach na realizację zadań publicznych.

1.3 Stanowiska i inne interwencje Grupy Zagranica

W ramach stałych działań rzeczniczych konsultowaliśmy i przygotowaliśmy wspólne oświadczenia i stanowiska w imieniu Grupy Zagranica, min.:

- (-) wsparcie pisma Instytutu Globalnej Odpowiedzialności ws. przejrzystości podatkowej sektora prywatnego kierowanego do E. Bieńkowskiej, Komisarz od spraw rynku wewnętrznego, przemysłu, przedsiębiorczości i MŚP w Komisji Europejskiej, 15.03.2016,
- (-) podpisanie się pod apelem do Premier RP ws. ataków nienawiści i przemocy wobec osób i NGO działających na rzecz obrony praw człowieka, równych praw i tolerancji, 4.03.2016
- (-) pismo do Min. J. Wronieckiej ws. restrykcji dot. ilości składanych projektów w ramach konkursu grantowego EC EuropeAid DEAR Call 2016,
- (-) pismo do Min. J. Wronieckiej dot. artykułu o edukacji globalnej pt. „Formatowanie myślenia. Edukacja globalna polega na propagandzie tzw. zrównoważonego rozwoju” (Nasz Dziennik, 23 czerwca 2016 r.), 29.06.16,
- (-) pismo do Min. W. Waszczykowskiego (+ wnioski o udostępnienie inf. publ.) ws. rozstrzygnięcia konkursu grantowego „Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej 2016-2018”, 13.07.16,
- (-) pismo do Dyr. DWR MSZ Z. Kierzkowskiej ws. niewydanych środków w ramach konkursu grantowego 'Edukacja Globalna 2016', 15.07.16,
- (-) list otwarty do Min. W. Waszczykowskiego ws. trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych "Programu współpracy MSZ z NGO", 22.08.16
- (-) stanowisko konfederacji CONCORD dot. rewizji Europejskiego Konsensusu na rzecz Rozwoju przesłane Minister J. Wronieckiej, 09.09.16,
- (-) korespondencja z MSZ ws. procedury akredytacyjnej dotyczącej aplikantów w konkursie DEAR, 14.09.16,
- (-) konsultacje społeczne projektu „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju” - krótki komentarz/stanowisko do obszaru „Ekspansja zagraniczna”, w szczególności do proponowanego kierunku interwencji „Zwiększenie stopnia internacjonalizacji polskich przedsiębiorstw” oraz „Wspieranie nowych kierunków ekspansji polskich firm”, 30.09.16,
- (-) stanowisko konfederacji CONCORD ws. Szczytu Globalnego Partnerstwa na rzecz Efektywności Współpracy Rozwojowej w Nairobi przesłane Minister J. Wronieckiej, 19.10.16
- (-) wkład w przygotowanie informacji dla Specjalnego Sprawozdawcy ONZ ds. obrońców praw człowieka, do raportu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka pt. „*Information on the recent challenges faced by human rights defenders and civil society in Poland*”, 28.11.16,
- (-) komentarz grupy roboczej ds. edukacji globalnej w GZ do projektów podstawy programowej: w odpowiedzi na ogłoszone przez Ministerstwo Edukacji Narodowej pre-konsultacje nowych podstaw programowych przestaliśmy komentarze sformułowane przez ekspertki i ekspertów skupionych w grupie roboczej ds. edukacji globalnej, 09.12.16.

1.4 Regularne spotkania z posłami i posłankami zaangażowanymi w prace Komisji Spraw Zagranicznych Sejmu RP

- (13 kwietnia) W rezultacie naszych kontaktów z posłem Marcinem Świącickim, w okresie sprawozdawczym projektu poseł wystosował interpelacje do ministra spraw zagranicznych w sprawie (1) udziału polskich organizacji pomocowych w przygotowaniu i dystrybuowaniu tej pomocy humanitarnej dla uchodźców (2) wielkości polskiej oficjalnej pomocy rozwojowej
- (12 kwietnia) Spotkanie z posłami i posłankami Zespołu Parlamentarnego ds. Afryki: prezentacja GZ I naszych postulatów rzeczniczych
- (2 maja) spotkanie z posłem EP Bogdanem Wentą, zainteresowanym wspieraniem polskich NGO działających we współpracy rozwojowej dając im przestrzeń do prezentacji własnych postulatów, projektów rzeczniczych i kampanijnych w Brukseli.
- (9 czerwca) spotkanie z posłem Robertem Tyszkiewiczem. Główne tematy: omówienie głównych postulatów Grupy Zagranica dot. zwiększania ilościowego wolumenu oficjalnej pomocy rozwojowej oraz poprawiania jej jakości (min. problem pomocy związanej oraz wzmocnienie polskich NGO w tym obszarze), także kwestie dot. pomocy humanitarnej i polityk imigracyjnej wobec kryzysu uchodźczego,
- (6 lipca) Przedstawiciele Grupy Zagranica byli obecni i zabierali głos w ramach posiedzenia sejmowej Komisji Spraw Zagranicznej, podczas której Min. J. Wronecka przedstawiała informację o współpracy rozwojowej, a także rozpatrywano sprawozdanie Fundacji Solidarności Międzynarodowej za rok 2015.

1.5 Konsultacje społeczne projektu planu rocznego współpracy rozwojowej 2017

Przygotowaliśmy uwagi do projektu rocznego planu współpracy rozwojowej na rok 2017. Zebrane i skonsultowane w gronie organizacji członkowskich postulaty - dotyczące min. budowy potencjału polskich NGO we współpracy rozwojowej oraz kwestii spójności polityki na rzecz rozwoju - zostały przesłane do MSZ. Postulaty udało się przekazać na spotkaniu 15.11.2016 z Min. J. Wronecką (podsekretarz stanu ds. współpracy rozwojowej w MSZ) oraz kierownictwem DWR MSZ.

1.6 Prace zespołów eksperckich przy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Udział w pracach zespołów eksperckich –zespołu ds. edukacji obywatelskiej oraz zespole ds. reformy systemu horyzontalnego finansowania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego – które miały wypracować wkład do Narodowego Programu Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego; na zaproszenie Wojciecha Kaczmarczyka (obecnie Adam Lipiński), pełnomocnika rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego i równego traktowania do pracy w zespołach eksperckich. W grudniu 2016 złożyliśmy rezygnację z udziału w ww. zespołach.

1.7 Przegląd partnerski polskiego systemu pomocy rozwojowej DAC OECD

Udział Grupy Zagranica w spotkaniu z przedstawicielami DAC OECD (Komitetu Pomocy Rozwojowej OECD) dotyczącego przeglądu partnerskiego (*peer review*) polskiego systemu pomocy rozwojowej – prezentacja głównych postulatów rzeczniczych GZ i naszej oceny funkcjonowania krajowego systemu.

1.8 Wsparcie reprezentantów Grupy Zagranica w cyklicznych posiedzeniach Rady Programowej Współpracy Rozwojowej

W 2016 roku powołano nowych członków Rady Programowej Współpracy Rozwojowej. Do jej składu Grupa Zagranica zgłosiła dwoje kandydatów. Ostatecznie nominację MSZ otrzymała Aleksandra Antonowicz-Cyglicka, która uczestniczyła w sprawozdawanym okresie w dwóch posiedzeniach 9 czerwca i 19 grudnia. Reprezentantka GZ miała możliwość przedstawienia postulatów Grupy dotyczących min. (1) potrzeby zwiększenia udziału polskich podmiotów w projektach realizowanych z budżetu pomocowego Unii Europejskiej, (2) budowania stabilności instytucjonalnej polskich NGO działających w obszarze współpracy rozwojowej oraz (3) wyłączenia z wliczania do puli oficjalnej pomocy rozwojowej kredytów preferencyjnych w ramach pomocy wiązanej.

1.9 Spotkania z podsekretarz stanu Min. Joanną Wronecką oraz kierownictwem DWR MSZ

W ramach stałych działań rzeczniczych i monitoringowych pozostawaliśmy w regularnym kontakcie z Min. Joanną Wronecką, podsekretarz stanu ds. współpracy rozwojowej i problematyki wschodniej (dwa spotkania GZ z Panią Minister w 2016 r.) oraz z kierownictwem DWR MSZ. Podejmowaliśmy min. (1) kwestię konieczności wypracowania nowych rozwiązań systemowych w zakresie wspierania ze środków publicznych NGO działających w zakresie współpracy rozwojowej oraz (2) zagadnienie efektywności pomocy rozwojowej w kontekście udziału Polski w tzw. Globalnym Partnerstwie na rzecz Skuteczności Współpracy Rozwojowej. Staraliśmy się też promować materiały rzecznicze platformy CONCORD dotyczące zagadnień europejskiej i globalnej współpracy rozwojowej.

1.10 Rzecznictwo wokół spójności polityki na rzecz rozwoju

W 2016 roku kończyliśmy realizację naszego 3–letniego rzeczniczo-informacyjnego projektu w zakresie budowania poparcia dla spójności polityk na rzecz rozwoju (*ang. PCD - Policy Coherence for Development*). Przygotowaliśmy min. 20-str. przewodnik pt. *'Spójna polityka dla rozwoju. Wpływ polskiej i europejskiej polityki na sytuację mieszkańców krajów rozwijających się'* adresowany do decydentów, parlamentarzystów, mediów oraz innych zainteresowanych tematyką PCD. Cel publikacji był przede wszystkim informacyjny - zależało nam, aby przekazać usystematyzowaną wiedzę na temat spójności polityki na rzecz rozwoju na poczet przyszłych działań monitoringowo-rzeczniczych Grupy Zagranica (i jej organizacji członkowskich) służących zwiększaniu obecności tego tematu w krajowej polityce

współpracy rozwojowej. Publikacja trafiła w wersji papierowej do m.in. członków Rady Programowej Współpracy Rozwojowej oraz parlamentarzystów z Komisji Spraw Zagranicznych obecnej kadencji Sejmu i Senatu.

II. EDUKACJA GLOBALNA

2.1 Publikacja raportu z przeglądu podręczników szkolnych pod kątem edukacji globalnej oraz seminarium promocyjne „Edukacja globalna: teoria, język, praktyka”.

Do kwietnia 2016 w gronie ośmiu ekspertek i ekspertów z grupy roboczej ds. edukacji globalnej trwała analiza podręczników do geografii i wiedzy o społeczeństwie pod kątem występowania w nich treści z zakresu EG. Powstał raport z analizy pt. *„Edukacja globalna w podręcznikach do geografii i wiedzy o społeczeństwie. Raport z analizy wybranych podręczników szkolnych pod kątem założeń edukacji globalnej”*. Na raport składała się analiza jakościowa danych dostarczonych przez zespół ekspercki dokonujących badania podręczników oraz poradnik językowy, dotyczący tego w jaki sposób mówić i pisać o krajach globalnego Południa, tak by zachować zasady języka równościowego i antydyskryminacyjnego. Analiza jakościowa danych została przeprowadzona i opisana przez Elżbietę Kielak, przy merytorycznym wsparciu dr Moniki Popow, która również konsultowała założenia metodologiczne całego procesu analizy podręczników. Część językowa została przygotowana przez edukatorki antydyskryminacyjne: Dominikę Cieślukowską i Annę Kudarewską.

Raport został publicznie zaprezentowany w czasie seminarium eksperckiego 'Edukacja globalna: teoria, język, praktyka', które odbyło się w dniu 6 kwietnia 2016 r w Warszawie. Na seminarium zaproszone zostało szerokie grono osób zajmujących się zawodowo edukacją globalną, w tym przedstawiciele i przedstawicielki DWR MSZ, MEN, ORE, MŚ, organizacji pozarządowych, środowiska akademickiego, rzeczoznawcy i rzeczoznawczynie podręczników. W seminarium wzięły udział 32 osób. Program seminarium zakładał prezentację raportu oraz płynących z niego głównych rekomendacji, prezentację podręcznika kodeksowego „Jak mówić o większości świata? Jak rzetelnie informować o krajach globalnego Południa?” wydanego przez organizację członkowską Grupy Zagranica Instytut Globalnej Odpowiedzialności. Publikacja ta stanowi niejako odpowiedź na rekomendacje płynące z analizy podręczników. Część ostatnia seminarium poświęcona została na rozmowę o rekomendacjach z analizy, szczególnie w kontekście dyskusji dotyczącej definicji edukacji globalnej. W ramach tej części wygłoszone zostały trzy wystąpienia eksperckie: Dr Pawła Rudnickiego, dr Moniki Popow oraz dr Karoliny Starego. Dr Paweł Rudnicki moderował dyskusję. Raport został opublikowany w wersji elektronicznej i wydrukowany w 153 egzemplarzach. Wysłano go do osób zajmujących się edukacją globalną w Polsce: DWR MSZ, MEN, ORE, MŚ, nauczycieli akademickich podejmujących tę tematykę w czasie swoich zajęć lub prac badawczych, nauczycieli i nauczycielek biorących udział w Tygodniu Edukacji Globalnej w 2015 r. Publikacji nadano też numer ISBN, co oznacza że został wysłany do bibliotek.

2.2 Koordynacja Tygodnia Edukacji Globalnej 2016

W 2016 roku, jak do roku, Grupa Zagranica koordynowała działania w ramach Tygodnia Edukacji Globalnej. Do działań zaproszono szereg organizacji i instytucji oświatowych (szkoły, przedszkola, biblioteki, uczelnie i wiele innych).

2.3 Cykliczne spotkania międzysektorowe ds. edukacji globalnej

W 2016 roku odbyły się dwa spotkania międzysektorowe – w styczniu i grudniu. Na spotkaniu obecni byli przedstawiciele MSZ, MEN, MŚ, MNiSW oraz strony pozarządowej.

2.4. Konsultacje podstawy programowej nauczania ogólnego dla szkoły podstawowej

Przedstawicielki grupy roboczej ds. edukacji globalnej w GZ wzięły udział w konsultacjach podstaw programowych nauczania ogólnego dla szkoły podstawowej. Podsumowując: zdaniem ekspertek zaprezentowany projekt podstawy programowej prowadzi do spłylenia wiedzy o świecie i powielania stereotypów; brakuje w nim edukacji antydyskryminacyjnej, promującej różnorodność społeczną i kulturową, oraz nastawionej na rozwijanie krytycznego myślenia. Nowe podstawy programowe w minimalnym stopniu uwzględniły przedstawione przez grupę postulaty.

2.5. Spotkania grupy roboczej ds. edukacji globalnej/moderowanie listy dyskusyjnej

W 2016 roku odbyły się 4 spotkania grupy roboczej ds. edukacji globalnej, w których wzięło udział łącznie 6 organizacji członkowskich Grupy Zagranica. Tematy podejmowane przez grupę: rekomendacje dla edukacji globalnej z Kongresu w Zagrzebiu, proces analizy podręczników i jego podsumowanie, udział organizacji w Miasteczku Schumana, analiza publikacji „Efekt Domina” Fundacji D. Kulczyk, obecność grupy roboczej w działaniach Concordu (HUB4), reforma edukacji w kontekście edukacji globalnej.

III. POZOSTAŁE

3.1 Spotkania regionalne oraz Strategia Grupy Zagranica na lata 2016-2020

Odbyło się pięć spotkań regionalnych dla organizacji członkowskich Grupy Zagranica – w Krakowie (13.01), w Lublinie (14.01), w Poznaniu (15.01), w Gdańsku (26.01) oraz w Warszawie (31.03). Zebrane wypowiedzi organizacji członkowskich posłużyły do przygotowania projektu Strategii Grupy Zagranica na lata 2016-2020, który następnie był konsultowany drogą mailową, i w wersji ostatecznej przyjęty podczas Wlanego Zebrania w czerwcu.

3.2 Zarząd i Walne Zebranie

W roku 2016 Zarząd Grupy Zagranica spotykał się 6-krotnie, pozostając w bieżącym kontakcie i dyskusji merytorycznej także na wewnętrznej e-mailowej liście dyskusyjnej.

16 czerwca odbyło się Walne Zebranie z udziałem 37 reprezentantów i reprezentantek organizacji członkowskich. WZ przyjęło Strategię Grupy Zagranica na lata 2016-2020, a także sprawozdanie finansowe za rok poprzedni oraz zatwierdziło wysokość składki bazowej. W wyniku decyzji WZ do grona Grupy dołączyły następujące organizacje:

- Fundacja Koalicja Sprawiedliwego Handlu – Fairtrade Polska,
- Fundacja Kiabakari,
- Fundacja Dzieło Kolpinga w Polsce,
- Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie,
- Fundacja ADRA Polska.

3.3. 2-dniowe szkolenie nt. fundraisingu dla organizacji pozarządowych

Szkolenie „Fundraising in development cooperation” odbyło się w styczniu w Warszawie. Poprowadzili je Eduard Marcek oraz Katarina Bartovicova ze Słowackiego Centrum Fundraisingu.

3.4. Współpraca z konfederacją CONCORD

W roku 2016 współpracowaliśmy tradycyjnie z naszym ‘parasolem’ europejskim – [platformą CONCORD](#). Między innymi przygotowaliśmy wkład do corocznego raportu monitoringowego europejskiej polityki współpracy rozwojowej CONCORD AidWatch. Tomasz Kłosowicz reprezentował Grupę na corocznym Walnym Zebraniu CONCORD-u w czerwcu 2016 roku.

IV. INFORMACJA I KOMUNIKACJA

Za pomocą e-mailowych list dyskusyjnych Biuro Grupy Zagranica rozsyłało regularnie informacje o ważnych wydarzeniach w obszarze współpracy rozwojowej - konferencjach, spotkaniach, publikacjach i innych projektach, związanych z III sektorem, pomocą rozwojową i humanitarną czy też edukacją globalną. We współpracy z siecią TRIALOG i oraz europejską platformą CONCORD, biuro informowało także członków Grupy o projektach z zakresu współpracy rozwojowej, realizowanych w Europie i na całym świecie. Działała strona internetowa – www.zagranica.org.pl zawierająca min. informacje o działaniach GZ pogrupowaną w obszary tematyczne, publikacje GZ, bazę wiedzy na temat współpracy rozwojowej, itd. Uzupełnieniem był codziennie aktualizowany profil na

Facebook'u oraz konto Twitter-owe. Staraliśmy się także regularnie zamieszczać informacje na ngo.pl oraz zachęcać organizacje członkowskie do umieszczania na swoich stronach informacji 'z życia' Grupy. Regularnie informowaliśmy media o realizowanych przez nas działaniach. informacje prasowe były rozsyłane przy okazji najważniejszych wydarzeń do około 30-40 dziennikarzy/redakcji. Pracownicy Biura Grupy Zagranica byli stale dostępni dla organizacji członkowskich telefonicznie i e-mailowo. Działały tematyczne listy dyskusyjne na googlegroups.com. Zaktualizowaliśmy ulotki informacyjne o Grupie Zagranica, które rozdawane były przy okazji spotkań, seminariów, konferencji. Przygotowaliśmy i upubliczniliśmy także bazę projektów rozwojowych organizacji członkowskich GZ.

Informacje prasowe:

- "Polska na ostatnim miejscu w rankingach pomocowych" Grupa Zagranica, 14.04.2016,
- „Wciąż za mało na unijną pomoc rozwojową” Grupa Zagranica, 26.10.2016,
- „Debata: Jak Polacy pomagają uchodźcom? [ZAPROSZENIE], Grupa Zagranica, 7.12.2016.

Artykuły w polskich mediach, powstałe przy współpracy z Grupą Zagranica:

- „Jaką politykę wobec uchodźców może i powinna realizować Polska? [relacja]”, ngo.pl,
- „Jeśli nie w Polsce, to gdzie rząd pomaga uchodźcom z Syrii?”, 300polityka.pl,
- „Afryka a Unia Europejska”, audycja z udziałem Grzegorza Grucy (członek zarządu GZ) w PolskieRadio24,
- „MSZ nie słucha organizacji!”, komentarz Jana Bazyla dla portalu Ngo.pl,
- „MSZ nie chce konsultacji społecznych? Sprawę przedstawia Jan Bazyl”, audycja z udziałem Jana Bazyla w radiu TOK FM,
- „Polska na ostatnim miejscu w rankingach pomocowych w 2015 roku. Jan Bazyl - dyrektor Grupy Zagranica”, rozmowa Pawła Sulika z Janem Bazylem w radio TOK FM,

Artykułu odwołujące się do stanowisk Grupy Zagranica:

- "Dobra zmiana" zrobiła społecznikom niezły numer. Przez pomyłkę?, Gazeta Wyborcza,
- "Sprzedam samochód" czyli program współpracy MSZ. Sprzeciw Grupy Zagranica, Ngo.pl,
- "Kościół bez Ewangelii", Rozmowa z SJ Wojciechem Żmudzińskim z organizacji członkowskiej Grupy Zagranica dot. m.in. wspólnej interwencji ws. aktów i mowy nienawiści u Beaty Szydło, Gazeta Wyborcza.

Statystyki narzędzi komunikacyjnych:

- strona internetowa: 15 artykułów o bieżącej działalności, 8529 użytkowników (73% nowych użytkowników),
- facebook: ok. 120 postów (13/miesięcznie), wzrost z 1866 do 2058 „polubieni”,
- twitter: ok. 10 tweetów miesięcznie, wzrost do 498 obserwujących,
- newsletter: 8 odsłon / 54 organizacje i ok 200 subskrybentów – pracowników organizacji członkowskich.
- moderowanie list dyskusyjnych - (1) lista ogólna Grupy Zagranica - 332 wpisy/ 146 adresów, (2) lista grupy roboczej ds. edukacji globalnej ok. 150 wpisów/ 69 adresów,

V. LISTA NAJWAŻNIEJSZYCH PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W ROKU 2016

Grantodawca/tytuł konkursu/nazwa projektu	Czas trwania całego projektu
EEA Grants/Fundacja im. S. Batorego – Obywatele dla Demokracji – „Obywatelski monitoring polskiej współpracy rozwojowej” (I i III edycja)	3 lutego 2014 – 31 stycznia 2016 (<i>I edycja</i>) oraz 30 kwietnia 2015 – 30 kwietnia 2016 (<i>III edycja</i>)
PCD: Komisja Europejska (Europe Aid) - NSA/LA - <i>Raising public awareness of development issues and promoting development education in the European Union – World-Wise Europe: A more coherent Europe for a fairer World</i> - lider projektu: CNCD-11.11.11 asbl	1 lutego 2013 – 31 stycznia 2016
DEEEP 4: Komisja Europejska (Europe Aid) - NSA/LA - <i>Raising public awareness of development issues and promoting development education in the European Union – DEEEP4 – Citizens empowerment for global justice</i> - lider projektu: fińska platforma NGDO Kehys	1 lutego 2013 – 31 stycznia 2016
Fundusz Inicjatyw Obywatelskich - „Obywatelski monitoring polskiej współpracy rozwojowej”	1 kwietnia 2016 – 31 maja 2017